

[Indenrigsministeren]

Formålet med lovforslaget er at gennemføre en generel modernisering af reglerne om forbedelse og gennemførelse af kommunale valg, herunder at bringe lovens regler om afstemning på valgdagen, brevstemmeafgivning m.v. i overensstemmelse med de tilsvarende regler i den nye folketingsvalglov (lov nr. 271 af 13. maj 1987).

Sammenlignet med den gældende kommunale valglov indeholder lovforslaget en lidt ændret inddeling af lovstoffet i kapitler, ligesom nogle af kapitlerne er forsynet med underoverskrifter. Herved bliver loven mere overskuelig og dermed nemmere at anvende.

Ud over de ændringer, der er en konsekvens af de tilsvarende ændringer i folketingsvalgloven, indeholder lovforslaget en række ændringer af de regler, der særlig vedrører kommunale valg.

Blandt disse ændringsforslag vil jeg først nævne et, der får særlig betydning for vælgerne, nærmere bestemt de vælgere, der brevstemmer. Det er forslaget om, at fristen for indlevering af kandidatlister skal fremrykkes fra 2 uger til 4 uger før valgdagen.

Når brevstemmeafgivningen går i gang fra 3 uger før valgdagen, vil det derfor være fastlagt og offentliggjort, hvilke kandidatlister og kandidater der er opstillet i de enkelte kommuner og amtskommuner. Efter de gældende regler kan fortegnelser over kandidatlister og kandidater først offentliggøres en uge før valgdagen. Det har givet anledning til berettiget kritik fra brevstemmевælgere, der har fundet det utilfredsstillende ikke at kunne få at vide, hvilke kandidatlister og kandidater de havde mulighed for at stemme på.

Valgbarhedsreglerne foreslås ændret således, at Valgbarhedsnævnet i givet fald kun skal behandle sager, der følger efter valgdagen. En strafbar handling skal ikke medføre tab af valgbarhed, hvis den endelige dom eller bøvedtagelsen ligger før valgdagen.

Denne ændring af valgbarhedsreglerne er udtryk for det synspunkt, at det alene bør være vælgerne, der ved deres stemmeafgivning på valgdagen kan afgøre, om en kandidat er værdig til at være medlem af et kommunalt råd. I valgperioden er der ikke mulighed for at spørge vælgerne. Valgbarhedsnævnet skal derfor fortsat træffe afgørelse i sager om eventuelt tab af valgbarhed som følge af straf, der overgår et medlem i valgperioden.

Lovforslaget indeholder endvidere en række ændringer af reglerne om kandidatlister. De væsentligste af disse ændringer vedrører reglerne om kandidatlister til amtsrådsvalg.

Adgangen til at anmelde personlige stedfortrædere til amtsrådsvalg foreslås ophævet, idet denne ordning ikke harmonerer med de almindelige regler om, at alene personer, der har været opført på stemmesedlerne, kan indtræde i et kommunalt råd, og at alene stemmetallenes størrelse har betydning for stedfortræderrækkefølgen. Ønsker om at sikre en lokal repræsentation i amtsrådet vil fortsat kunne tilgodeses ved at opstille lokale lister, der indgår listeforbund. I tilslutning hertil har jeg fundet det rimeligt at foreslå en lempelse af reglerne om begrænsning af det samlede antal kandidater på kandidatlister, der indgår listeforbund. Det foreslås således, at det tilladte samlede antal kandidater på kandidatlister i listeforbund forhøjes fra 4 mere til 8 mere end det antal medlemmer, der skal vælges.

Endvidere kan nævnes, at kravet om indlevering af særlige kandidat- og stillerblanketter til amtsrådsvalg foreslås ophævet. Dette ville betyde en væsentlig lettelse af de lokale partiforenings arbejder i forbindelse med udfærdigelse af kandidatlister til amtsrådsvalg. Den fornødne kontrol af, at kandidater og stillere til amtsrådsvalg opfylder lovens krav, vil i stedet kunne ske direkte på grundlag af kandidatlistens oplysninger om kandidater og stillere, idet amtskommunerne har fået mulighed for at etablere terminaladgang til CPR-registret og dermed til kontrol ved hjælp af edb.

En væsentlig forudsætning for denne forenkling er forslaget om, at kandidatlister for fremtiden skal indeholde oplysning om kandidaters og stilleres personnummer i stedet for som hidtil fødselsdato. En sådan ordning er allerede gennemført ved folketingsvalg.

Af andre ændringer, der medfører en lettelse for partierne, kan nævnes, at der foreslås gennemført en forenkling af reglerne om tildeling af landsdækkende bogstavbetegnelser. Det foreslås, at de partier, der pr. 1. august i valgåret er opstillingsberettiget til folketingsvalg, automatisk, dvs. uden forudgående ansøgning til Indenrigsministeriet, skal have tildelt det bogstav, som de anvender ved folketingsvalg. Adgangen til at tildele ikkeopstillingsberettigede partier en landsdækkende bogstavbetegnelse foreslås ophævet.